

به نام خدا

جلسه چهارم

درس دهم

"مقاوم سازی اقتصاد"

تاریخچه اقتصاد ایران

– دارای اقتصاد قدرتمند به دلیل ← موقعیت جغرافیایی ، منبع طبیعی و حضور در جاده ابریشم

– دوران صفویه ← شکوفا شدن اقتصاد ایران ، در اواخر دوره ضعف های ساختاری و تصمیمات غلط موجب عقب ماندگی شد .

– در دوره قاجار ← ایران فرصت جبران کاستی های اقتصادی را از دست داد .
(فساد مالی ، وابستگی به بیگانگان ، ضعف نظامی)

– دوران پهلوی ← با وجود برخی توسعه ها ، وابستگی شدید به غرب و اقتصاد نفتی را به همراه داشت .

تست اول (

هر یک از ویژگی های زیر مربوط به کدام یک از دوره های دولت ایران در جریان توسعه است ؟

– در این دوران حاکمان وقت از موقعیت جهان و وطایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند .

– نوسازی و توسعه ی ایران در این زمان به صورت ظاهری و سطحی و با صنایع مونتاژ انجام می شد .

– ضعف نیروی های نظامی ، ناکار آمدی تشکیلات اداری ، فرسودگی نظام مالی و افول نهاد های تربیتی و آموزشی از مشخصات این دوره است .

– در این دوران علاوه بر یکپارچگی سیاسی ، اقتصاد یکپارچه و مستقلى شکل گرفت که با سایر لایه های دینی ، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی مناسب داشت .

– ویژگی عمده این دوره جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی ، فرهنگی ، اجتماعی ، تاریخی و دینی خود بود .

– در این دوران بی توجهی به سرمایه های انسانی و اجتماعی ، آسیب های توان فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد .

(ماز ۱۴۰۳)

۱) دوره پایانی حکومت صفویه ، حکومت پهلوی ، نیمه اول حکومت صفویه ، حکومت پهلوی ، حکومت پهلوی ، دوره پایانی حکومت صفویه

۲) حکومت پهلوی ، نیمه اول حکومت صفویه ، نیمه اول حکومت صفویه ، حکومت پهلوی ، حکومت پهلوی ، حکومت قاجار

۳) دوره پایانی حکومت صفویه ، حکومت پهلوی ، حکومت قاجار ، نیمه اول حکومت صفویه ، حکومت پهلوی ، حکومت قاجار

۴) حکومت پهلوی ، دوره پایانی حکومت صفویه ، نیمه اول حکومت صفویه ، نیمه اول حکومت صفویه ، حکومت پهلوی ، دوره پایانی حکومت صفویه

اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی

اقتصاد مقاومتی : اقتصادی مستقل ، دانش بنیان ، و مردمی که ← در برابر تحریم ها و تهدیدات مقاوم است .

استقلال اقتصادی : به معنای وابسته نبودن به اقتصاد های بیگانه ، اما همراه با تعامل منطقی با جهان .

دلایل مشکلات اقتصادی ایران :

❖ وابستگی به نفت

❖ واردات بی رویه

❖ ضعف بهره وری در تولید

❖ فساد اقتصادی و اداری

❖ عدم برنامه ریزی و استراتژیک

راهکار های تقویت اقتصاد مقاومتی

- ✿ حمایت از تولیدات داخلی و کاهش واردات غیر ضروری
- ✿ توسعه اقتصاد دانش بنیان و فناوری
- ✿ افزایش بهره وری و اصلاح ساختار های اقتصادی
- ✿ افزایش صادرات غیر نفتی و متنوع سازی اقتصاد
- ✿ مدیریت تحریم ها و ایجاد مسیر های تجاری جدید
- ✿ تقویت فرهنگ کار و خود باوری

تست دوم)

پاسخ درست پرسش های زیر ، در کدام گزینه مطرح شده است ؟

الف) ایران در کدام دوره ، فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی ها از دست داد ؟

ب) «اقتصاد مقاومتی» چگونه اقتصادی است ؟

(گزینه دو ، ۱۴۰۳)

۱) دوره قاجار / اقتصادی است پیشرفته ، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه های خارجی ، آسیب پذیر است و باید از آن در برابر تحریم ها و تهدیدات دشمنان حمایت و حفاظت کرد تا بتواند ارتباط خود را با سایر کشور ها قطع نموده و به استقلال اقتصادی برسد .

۲) دوره پهلوی / اقتصادی است پیشرفته ، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه های خارجی آسیب پذیر است و باید از آن در برابر تحریم ها و تهدیدات دشمنان حمایت و حفاظت کرد تا بتواند ارتباط خود را با سایر کشور ها قطع نموده و به استقلال برسد .

۳) دوره قاجار / اقتصادی است پیشرفته ، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه های داخلی و خارجی ، آسیب ناپذیر است و با اتکا به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی و استفاده از فرصت های بیرونی ، نیاز ها و مشکلات اقتصادی را رفع می کند و با تحریم های دشمنان به زانو در نمی آید .

۴) دوره پهلوی / اقتصادی است پیشرفته ، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه های داخلی و خارجی ، آسیب ناپذیر است و با اتکا به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی و استفاده از فرصت های بیرونی ، نیاز ها و مشکلات اقتصادی را رفع می کند و با تحریم های دشمنان به زانو در نمی آید .

تست سوم (

خیلی سبز ۱۴۰۳

۱۵۶- کدام گزینه متضمن پاسخ درست پرسش‌های زیر در خصوص دوره حکومت قاجار است؟

الف) تلاش حاکمان در دوره قاجار صرف چه چیزی می‌شد؟

ب) کدام گزینه به فعالیت‌هایی که در دوره قاجار صدمات جدی بر ساختار اقتصادی ایران وارد کرد، اشاره دارد؟

(۱) الف) تعدی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی و عمومی - واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان - غارت مایحتاج مردم / ب) وجود سیاست‌های رکودی، نبود برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی

(۲) الف) تحکیم پایه‌های حکومت خود - غارت دسترنج مردم جهت افزایش خزانه - اعطای امتیازات به خادمان خود - تأمین هزینه‌های گزاف دربار، سفرهای خارجی و تجملات / ب) وجود سیاست‌های رکودی، نبود برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی

(۳) الف) تعدی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی و عمومی - واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان - غارت مایحتاج مردم / ب) تأسیس شرکت اسلامی، بی‌توجهی به قرارداد رژی و تنباکو، سیاست‌های انبساطی فراوان، تحریم کالاهای داخلی - سیل فروش منابع طبیعی به بیگانه

(۴) الف) تحکیم پایه‌های حکومت خود - غارت دسترنج مردم - اعطای امتیازات به خادمان خود - تأمین هزینه‌های گزاف دربار، سفرهای خارجی و تجملات / ب) تأسیس شرکت اسلامی، بی‌توجهی به قرارداد رژی و تنباکو، سیاست‌های انبساطی فراوان، تحریم کالاهای داخلی - سیل فروش منابع طبیعی به بیگانه

تست سوم (گاج ۱۴۰۳)

۲۴۹- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، چه راهکاری مناسب است؟

ب) مقاوم‌سازی اقتصادی به چه معناست؟

ج) اقتصاد مقاوم محصول چیست؟

۱) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: تمام عوامل تولید در داخل یا خارج از کشور مشغول کار باشند به طوری‌که روزبه‌روز اقتصاد کشور را به سوی توسعه و شکوفایی ببرند و در جوامع بین‌المللی توان رقابت را داشته باشیم. ج: خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمانی سخت‌کوش

۲) الف: مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند. ج: خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمانی سخت‌کوش

۳) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند. ج: ارتباطات سیاسی و قدرتمند کشورها با یک‌دیگر

۴) الف: مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: تمام عوامل تولید در داخل یا خارج از کشور مشغول کار باشند به طوری‌که روز به روز اقتصاد کشور را به سوی توسعه و شکوفایی ببرند و در جوامع بین‌المللی توان رقابت را داشته باشیم. ج: ارتباطات سیاسی و قدرتمند کشورها با یک‌دیگر

تست چهارم (ماز ۱۴۰۳)

۱۱۷- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) هر کدام از موارد: «کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند»، «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.» و «منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.» مربوط به کدام یک از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق می‌شود؟

ب) اقتصاد مقاومتی با ... و ... نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود.

ج) در ... علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی مناسب داشت، شکل گرفت.

د) بیکاری کسانی که به تازگی وارد بازار کار شده‌اند، چه نام دارد؟

۱) الف) سازمان‌دهنده، خوش‌بین، پرانگیزه ب) پایداری - خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه، ج) نیمه اول حکومت صفویه
د) بیکاری ساختاری

۲) الف) خوش‌بین، پرانگیزه، سازمان‌دهنده ب) اتکای به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی - استفاده از فرصت‌های بیرونی، ج) نیمه اول حکومت صفویه د) بیکاری اصطکاکی

۳) الف) خوش‌بین، پرانگیزه، ریسک‌پذیر ب) استحکام اقتصادی - قطع ارتباط با دیگر کشورها، ج) دوره پایانی حکومت صفویه د) بیکاری ساختاری

۴) الف) نوآور، یادگیرنده، ریسک‌پذیر ب) به‌کارگیری علم و فناوری - ثبات اقتصادی، ج) دوره پایانی حکومت صفویه د) بیکاری اصطکاکی

تست پنجم (گزینه دو ۱۴۰۳)

۱۵۹- کدام گزینه به پرسش‌های زیر پاسخ درست می‌دهد؟

الف) به‌ترتیب کدام گزینه به بیکاری ناشی از «عدم تطابق مهارت‌ها با مشاغل»، «تغییرات آب‌وهوایی»، «بیکاری کوتاه‌مدت»، «بیکاری موجود در همه کشورهای» و «بیکاری ناشی از کاهش تولیدات» اشاره دارد؟

ب) ویژگی عمده اقتصاد «دوران پهلوی» چیست و کدام موارد همگی مربوط به عوامل آسیب به اقتصاد ایران، در زمان «قاجار» نیست؟

۱) الف) بیکاری ساختاری - بیکاری فصلی - بیکاری اصطکاکی - بیکاری دوره‌ای

ب) جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود- عهدنامه‌های ننگین و جریمه‌های آن‌ها، نبود قانون‌گذاری اقتصادی، تعدی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی

۲) الف) بیکاری دوره‌ای - بیکاری اصطکاکی - بیکاری فصلی - بیکاری ساختاری

ب) جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود- اجرای انقلاب سفید، تحریم تنباکو، سیاست‌های رکودی و انقباضی

۳) الف) بیکاری دوره‌ای - بیکاری اصطکاکی - بیکاری فصلی - بیکاری ساختاری

ب) اتکا به بیرون از مرزها، به‌جای تکیه بر پایه‌های بومی - افزودن بر خزانه از طریق غارت دسترنج مردم، سیل ورود کالاهای خارجی، تأمین هزینه‌های گزاف دربار

۴) الف) بیکاری ساختاری - بیکاری فصلی - بیکاری اصطکاکی - بیکاری دوره‌ای

ب) اتکا به بیرون از مرزها، به‌جای تکیه بر پایه‌های بومی - شکست در جنگ‌ها، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی، اعطای امتیاز به کشورهای استعماری

تست ششم (سنجش ۱۴۰۳)

۲۵۱- در رابطه با حکومت پهلوی به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) از جمله ویژگی‌های اقتصاد این دوران چه بود؟

ب) درآمدهای نفتی ایران چگونه موجب افزایش مشکلات اقتصادی ایران شد؟

ج) آخرین صدمه به نهاد بی‌جان کشاورزی کدام مورد بود؟

۱) الف: اقتصادی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب: عدم پرداخت بهای نفت توسط سایر

کشورهای خریدار و تک‌محصولی شدن کشور ج: اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید

۲) الف: ایجاد زمینه‌های قانونی و زیرساخت‌های مواصلاتی، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت ب: با تبدیل ایران به بازار مصرفی

کالاهای کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی ج: اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید

۳) الف: اقتصادی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب: با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای

کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی ج: تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی

۴) الف: ایجاد زمینه‌های قانونی و زیرساخت‌های مواصلاتی، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت ب: عدم پرداخت بهای نفت توسط

سایر کشورهای خریدار و تک‌محصولی شدن کشور ج: تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی

۱۱۸- با توجه نمودار جریان چرخشی تعاملات بین خانوارها، بنگاه‌ها و دولت، عبارات کدام گزینه به ترتیب تکمیل کننده موارد الف تا ث مشخص شده در نمودار می‌باشد؟

- (۱) پرداخت عوامل تولید - خریده‌ها - یارانه - درآمد خانوار - درآمد
- (۲) درآمد خانوار - درآمد - یارانه - پرداخت عوامل تولید - خریده‌ها
- (۳) پرداخت عوامل تولید - درآمد - مالیات - پرداخت عوامل تولید - خریده‌ها
- (۴) درآمد خانوار - خریده‌ها - مالیات - پرداخت عوامل تولید - درآمد

تست هشتم (قلمچی ۱۴۰۳)

۱۵۴- هریک از قراردادهای یا معاهده‌های زیر توسط کدام کشور یا کشورها به اجرا درآمده‌اند؟

الف: وضع تعرفه‌های حمایتی متعدد بر کالاهای وارداتی در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم

ب: ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی

ج: در دوره بین دو جنگ جهانی کارگران و تولیدکنندگان، کنگره را متقاعد کردند که تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش دهد.

د: پیمان تجارت آزاد مشهور به پیمان نفتا

(۱) آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده - انگلستان - آمریکا - آمریکا، کانادا و مکزیک

(۲) آمریکا، کانادا و مکزیک - انگلستان - آمریکا - آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده

(۳) آمریکا، کانادا و مکزیک - آمریکا - انگلستان - آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده

(۴) آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده - آمریکا - انگلستان - آمریکا، کانادا و مکزیک

تست نهم (گزینه دو ۱۴۰۳)

اقتصاد

دانشجویان آزمون ارشد ۱۴۰۴

۱۴۰- هریک از عبارات زیر، بیانگر کدام یک از انواع بیکاری است؟

- الف) خانم توکلی به تازگی از خیاطی در مزون گلپانو استعفا داده و قصد راه اندازی مزون شخصی خود را دارد.
- ب) آقای ترابی فارغ التحصیل رشته جامعه شناسی است، در حالی که بیشتر شرکت ها به افراد تحصیل کرده در رشته مدیریت نیاز دارند.
- ج) چند تن از کارگران ساختمان، پس از انجام پروژه ساخت و ساز اخیر، به دلیل عدم وجود پروژه جدید ساختمانی در بهمن ماه، بیکار شده اند.
- د) تعدادی از کارگران به دلیل رکود و کاهش تولید محصولات چرم در کارخانه، از کار بیکار شدند.

۱) الف) بیکاری ساختاری	ب) بیکاری اصطکاکی	ج) بیکاری دوره ای	د) بیکاری فصلی
۲) الف) بیکاری ساختاری	ب) بیکاری اصطکاکی	ج) بیکاری فصلی	د) بیکاری دوره ای
۳) الف) بیکاری اصطکاکی	ب) بیکاری ساختاری	ج) بیکاری فصلی	د) بیکاری دوره ای
۴) الف) بیکاری اصطکاکی	ب) بیکاری ساختاری	ج) بیکاری دوره ای	د) بیکاری فصلی

تست دهم (گزینه دو ۱۴۰۳)

۱۳۵- کدام گزینه مبین پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام‌یک از موارد زیر، از نمونه‌های کسب‌وکار شخصی محسوب نمی‌شود؟

ب) نحوه اداره تعاونی‌ها به این صورت است که:

۱) الف) محسن به‌منظور فروش لوازم‌پدکی خودرو، با برادر خود مغازه‌ای راه‌اندازی می‌کند.

ب) هرکدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت، اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

۲) الف) نسرين در منزل خود، زیورآلات زنانه می‌سازد و از طریق صفحات اجتماعی که توسط خواهرش اداره می‌شود، آن‌ها را به فروش می‌رساند.

ب) هرکدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت و توزیع سود احتمالی نیز در پایان دوره به نسبت مساوی بین اعضا است.

۳) الف) رضا در نزدیکی محل سکونت خود، باشگاه بدنسازی تأسیس کرده و از دوستان خود برای خرید تجهیزات موردنیاز، دعوت به همکاری نموده است.

ب) هرکدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت و توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت مساوی بین اعضا است.

۴) الف) احمد در یکی از روستاهای واقع در اطراف کرج، زمینی را خریداری نموده و تعدادی کشاورز را برای کار بر روی زمین و کشت گندم در آن استخدام کرده و ماهیانه مبلغی را به‌عنوان دستمزد به آنان می‌دهد.

ب) هرکدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت، اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

تست یازدهم (قلمچی ۱۴۰۳)

۱۳۰- کدام گزینه در رابطه با واقعیت صحیح است؟

- (۱) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۹۲ تشکیل و نتیجه آن امضای پیمان تجارت آزاد (مشهور به پیمان نفتا) بود.
- (۲) در سال ۱۹۴۲، ۳۵ کشور قراردادی غیررسمی به نام قرارداد تجارت جهانی را امضا کردند. بعدها این قرارداد به سازمان دائمی گات تبدیل شد.
- (۳) طرفداران نظام سرمایه‌داری معتقدند پیروی از اقتصاد بازار آزاد و سیاست عدم مداخله و سرمایه‌محوری، منجر به تسلط سرمایه‌دارها بر اقتصاد شده و در پی آن اقشار ضعیف و محروم، در بند استثمار آنها گرفتار می‌شوند.
- (۴) گاهی دولت‌ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.